

به نام پروردگار مهربان

دین و زندگی دهم

زهرا جعفری یزنی، داود محمدی
ناظر علمی گروه: سید هادی هاشمی

مهروماه

تقدیم به

« نرجس خاتون »

مادر گرامی امام عصر (عج)

و مقام وصف ناپذیر مادران میهن....

مقدمه

به نام خدای خوب و دوست داشتنی

خداوندا! پیش از هر سخنی، تو را شکر می‌کنیم که با مهربونی غیر قابل‌وصفت، بار دیگره الطاف کریمانه‌ات را شامل حال ما نمودی و چنان‌راه‌ها رو بر ما هموار کردی تا با وجود مشکلات زیاد بتونیم اندوخته نزدیک به دو دهه تدریس خود را در اختیار دانش‌آموزان سرزمینمون بذاریم و گام کوچکی در رشد علمی دوستان خوبمون برداریم. امید که مورد رضایت قرار گرفته باشه.

دوست خوبم سلام

امیدوارم که حالت خوب خوب باشه!

راستش با تغییر نظام آموزشی و کتابای درسی، به این فکر افتادیم که چیکار کنیم تا شما درس دین و زندگی رو توپ توپ یاد بگیری که بتونی به راحتی از پس سوالات امتحان بریای.

حتماً می‌دونی که کتاب‌های لقمه مهروماه از پر مخاطب‌ترین و محبوب‌ترین کتاب‌های کمک‌آموزشی به شمار میره و با حجم کوچیکش می‌تونه مشکلات بزرگی رو حل کنه.

شک نداریم که شما هم دنبال یک کتاب جمع و جور بودی که هم کل مفاهیم و محتوای کتاب رو پوشش داده باشه و هم خلاصه درس‌ها و کل آیات و یه عالمه نمونه سوالم داشته باشه!

پس حالا وقتشه که این لقمه خوشمزه درس دین و زندگی رو باز کنی و حسابی باهاش صفا کنی!

مطمئنیم که فقط با یک بار خوندن این کتاب، کل درس برات دوره می‌شه و قول میدیم که نه تنها می‌تونی از پس امتحان تشریحی بریای بلکه تست زنی تو هم عالی میشه، اگه باور نداری امتحان کن.

توی کتاب چیا هست؟

این کتاب شامل ۱۲ درس دین و زندگی سال دهمه که هر درس در سه بخش تنظیم شده :

بخش اول: خلاصه نموداری

بهترین مدل مرور و به خاطر سپاری کلیه مفاهیم درس با یک طبقه بندی نموداری که به شما امکان میده تا به راحتی و در سریع ترین زمان ممکن ، درس رو بازیابی کنی. توی نمودارها هر جا کلمه کلیدی و مهمی وجود داشته برات رنگی کردیم تا خوب بتونی مهم ها رو تشخیص بدی!

بخش دوم : آیات و احادیث و اشعار

در ادامه ، تمامی آیات و احادیث کتاب دین و زندگی رو آوردیم و علاوه بر ترجمه لغت به لغت و ترجمه روان ، پیام هاشون رو هم به طور جامع و مفید گفتیم . هر چی شعر توی درس ها اومده رو هم براتون آوردیم.

بخش سوم: اندیشه و تحقیق

در هر درس ، بخشی به نام اندیشه و تحقیق وجود داره که ما اون رو با پاسخش براتون آوردیم . یه پاسخ کامل و جامع و طبق کتاب راهنمای معلم! میدونی که این بخش نه تنها از کتاب درسی حذف نیست بلکه منبع مهمی برای طرح سؤال تشریحی و تستی حساب میشه! راستی فراموش نکن که تمام حذفیات کتاب درسی رو هم حذف کردیم تا با خیال راحت این کتاب رو بخونی و یقین کنی طبق نظر مؤلفان کتب درسی ، هر چی باید میومده اومده و هرچی نباید بیاد نیومده!! (اگه تونستی این جمله آخر رو ۵ بار پشت سرهم بگی!!!)

بخش چهارم: مرور درس در قالب پرسش و پاسخ

در این قسمت از کتاب، کل درس رو براتون به صورت پرسش و پاسخ درآوردیم و مهم تر اینکه سؤالاتمون هم کاملاً عین سؤالات امتحان نهایی و با همون تیپ سؤالاته تا شما از همین حالا با فضای سؤالات

امتحانات نهایی آشنا بشین. این تیپ ها رو با هم مرور کنیم:

الف) سوالات آیات و احادیث و پیام ها

ب) تعریف اصطلاحات / ج) سوالات جای خالی / د) سوالات صحیح و

غلط / ه) کشف ارتباط / و) سوالات کوتاه پاسخ / ز) سوالات تشریحی

■ ضمناً برای اینکه بتوانید در پایان هر ترم خودتون رو به محک حسابی بزنین ، دوتا نمونه سؤال امتحانی مخصوص نیمسال اول و نیمسال دوم با رعایت کامل استانداردهای بودجه بندی براتون طرح کردیم.

■ بودجه بندی درس برای امتحان نیمسال اول و دوم رو هم در جدول زیر مشاهده می کنید. به طور کلی امتحان کتبی از ۱۶ نمره است و ۴ نمره به قرائت آیات قرآن اختصاص داده:

دهم تجربی، ریاضی و فنی			
شهریور	نوبت دوم	نوبت اول	درس
۲	۵	۵	۱-۲
۳/۵		۶	۳-۴
۲		۵	۵-۶
۲/۵	۳		۷-۸
۳/۵	۵		۹-۱۰
۲/۵	۳		۱۱-۱۲
۱۶	۱۶	۱۶	جمع نمره

■ در پایان از کلیه همکاران محترم و دانش آموزان عزیز ، این درخواست رو داریم که چنانچه نسبت به مطالب کتاب ، نظرات پیشنهادی و یا انتقادی دارند از طریق ایمیل Hashemi.hadi2000@gmail.com به ما اعلام کنن.

زهرا جعفری یزنی - داود محمدی

تشکر جات:

■ از شروع تألیف تا زمانی که کتاب از تنور در اومد دوستان پرتلاش انتشارات مهر و ماه بسیار زحمت کشیدن که جا داره از زحماتشون تشکر کنیم خصوصاً

■ جناب آقای **احمد اختیاری** مدیر محترم دانا و پیگیر انتشارات مهر و ماه
■ مدیر تولید آقای **حمیدرضا قدیگی** و آقای **رضا باغبانی** که برای به ثمر رسیدن کار و هماهنگی تیم تولید زحمات بسیاری کشیدن!

■ آقای **روزبه اسحاقیان** که بدون تعارف بهترین ویراستاری رو انجام دادن و مثل همیشه با انرژی و ریزینی کار رو بهبود دادن!

■ هنرمندان انتشارات در بخش گرافیک و صفحه آرایی جناب آقای **علی قربانی** و **سرکار خانم ساناز کلانتری** که اگر تلاش بی وقفه ایشان نبود، حالا حالاها از این لقمه‌ها خبری نبود. هم چنین حروفچین محترم آقای **ماهر** که زحمت تایپ بخش های زیادی از کتاب رو برعهده داشتن.

■ جناب آقای محسن فرهادی مدیر محترم هنری و آقایان حسام طلایی و **تایماز کاویانی** که زحمت طراحی جلد و گرافیک کتاب رو متحمل شدن.

■ مدیر فروش دلسوز و زحمتکشمون جناب آقای **عباس گودرزی** و همکاران محترم مشون که نهایت سعیشون رو کردن که این کتابهای قوی رو به موقع به شما برسونن.

فهرست

۱۰	هدف زندگی	درس ۱
۳۰	پر پرواز	درس ۲
۴۷	پنجره‌ای به روشنایی	درس ۳
۶۳	آینده روشن	درس ۴
۸۱	منزلگاه بعد	درس ۵
۹۴	واقعه بزرگ	درس ۶
۱۱۱	آزمون نوبت اول	
۱۱۹	فرجام کار	درس ۷
۱۳۸	آهنگ سفر	درس ۸
۱۵۷	دوستی با خدا	درس ۹
۱۷۰	یاری از نماز و روزه	درس ۱۰
۱۸۹	فضیلت آراستگی	درس ۱۱
۲۰۳	زیبایی پوشیدگی	درس ۱۲
۲۱۵	آزمون نوبت دوم	

بخش اول

تفکر و اندیشه

درس ۱ هدف زندگی

خلاصه نموداری

جهان، هدفمند است.

- در پس خلقت تک تک موجودات این جهان **هدفی** وجود داشته است.
- زیرا خالق آن‌ها خدایی **حکیم** است که هیچ کاری را **بیهوده** انجام نمی‌دهد.
- قرآن کریم در آیات گوناگون بر این نکته تأکید می‌کند و آفرینش جهان را **«حق»** می‌داند.
- انسان نیز مانند موجودات دیگر، از این قاعده کلی جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است.

تفاوت‌ها میان هدف انسان و حیوانات و گیاهان

- عامل وجود تفاوت: **ویژگی‌های خاص** انسان و **تمایز** او از سایر موجودات
- برخی از این تفاوت‌ها عبارتند از:

۱ انسان خود باید هدف از خلقت خود را **بشناسد** و آن را **انتخاب** کند و به سوی آن **گام** بردارد.

• در حالی که گیاهان به صورت **طبیعی** و حیوانات به صورت **غریزی** به سوی هدف خود حرکت می‌کنند.

۲ انسان دارای روحیه‌ای **بی‌نهایت طلب** است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد.

• در حالی که حیوانات و گیاهان هدف‌هایی **محدود** دارند و هنگامی که به سر حدی از رشد و کمال می‌رسند، **متوقف** می‌شوند.

۳ انسان بر خلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از **استعدادهای مادی** و **معنوی** است. **ل** به همین دلیل، به دنبال انتخاب هدف‌هایی است که از طریق آن، استعدادهای گوناگون خویش را به **کمال** رساند. **منشأ اختلاف در انتخاب هدف میان انسان‌ها: بینش و نگرش خاص افراد**

انواع هدف

- ۱ هدف‌های اصلی
 - ل اهداف ماندگار و **معنوی**
- ۲ هدف‌های فرعی
 - ل اهداف **دنیاوی** و زودگذر

این‌ها اهداف بدی نیستند و حتی برای زندگی ما **ضروری** هستند اما نباید جایگزین اهداف اصلی شوند. **مثال:** تلاش برای رسیدن به نعمت‌های دنیا نه تنها بد نیست، بلکه ضروری و خوب است. فقط باید توجه کنیم که برای رسیدن به نعمت‌های دنیا مرتکب گناه نشویم و آن قدر سرگرم آن‌ها نباشیم که از زیبایی‌های پایدار باز بمانیم.

برترین هدف

- ملاک و معیار کامل تر بودن هدف انسان: پاسخگویی بهتر به **دو** ویژگی
 - ۱ **متنوع بودن** استعدادها
 - ۲ **بی‌نهایت‌طلبی** انسان‌ها
- بنابراین **برترین** هدف اصلی ما آن هدفی است که همه استعدادهای متنوع ما را در برگیرد و در جایی متوقف نشود.

• برترین و اصلی‌ترین هدف انسان، **خداوند** است که **سرچشمه** خوبی‌ها و زیبایی‌هاست و تا به آن نرسد، آرام و قرار ندارد.

• او که خود **نامحدود** است و کمالات و خوبی‌هایش حد و اندازه ندارد. هر کمال و خوبی از او سرچشمه می‌گیرد و در جهان گسترده می‌شود.

• اگر روح انسانی بی‌نهایت طلب است و خوبی‌ها را به صورت بی‌پایان می‌خواهد، شایسته است که تنها **تقرب و نزدیکی** به خدای بزرگ مقصد **نهایی** او باشد.

• **نزدیکی و تقرب** به خداوند، **نزدیکی مکانی و ظاهری** نیست؛ بلکه یک **نزدیکی حقیقی** است.

• انسان‌ها به میزانی که زیبایی‌ها و خوبی‌ها را کسب کنند، به خدا نزدیک‌تر می‌شوند.

• معمولاً آدم‌های **زیرک** و هوشمند، هدف‌های خود را به گونه‌ای انتخاب می‌کنند که به قول معروف «**با یک تیر چند نشان بزنند**».

• افراد زیرک با انتخاب **خدا** به عنوان هدف **اصلی** خود:

• هم از بهره‌های **مادی** زندگی استفاده می‌کنند.

• هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت **رضای خدا** انجام می‌دهند، سرای **آخرت** خویش را نیز آباد می‌سازند.

آیات و روایات

سوره دخان (۳۸ و ۳۹)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ
و نیافریدیم آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو بازیچه‌ها

ما خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
نیافریدیم مگر به حق

🔊 **ترجمه روان:** و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم؛ آنها را جز به حق (هدفمند) خلق نکردیم.

📖 **پیام: ۱** هدف‌مندی و غایت‌مندی جهان آفرینش و حکیمانه بودن خلقت الهی **۲** حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آنهاست.

سوره نساء (۱۳۴)

مَنْ	كَانَ يُرِيدُ	ثَوَابَ	الدُّنْيَا	فَعِنْدَ	اللَّهِ
هرکس	می‌خواست	پاداش	دنیا	پس نزد	خداوند

ثَوَابُ	الدُّنْيَا	و	الْآخِرَةِ
پاداش	دنیا	و	آخرت

🔊 **ترجمه روان:** هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

📖 **پیام: ۱** یک تیر و چند نشان **۲** برترین هدف، تقرب به خداوند است؛ چرا که هم ضامن زندگی دنیای مادی است و هم تضمینی برای سعادت اخروی. **۳** بهره‌مندی از سعادت و نعمات دنیوی و اخروی نیازمند اراده و تلاش مستمر می‌باشد. (کان یرید، ماضی استمراری است.) **۴** تعادل در بهره‌مندی از نعمات دنیوی و اخروی یعنی نه دنیا به تنهایی هدف خوبی است و نه قیامت. و انسان برای بهره‌مندی متعادل از هر دوی آنها باید تلاش کند.

سورة اسراء (۱۸ و ۱۹)

آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم؛ سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود. و آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند، پاداش داده خواهد شد.

پیام: ۱ انسان اگر به دنبال اهداف اصلی و پایان‌ناپذیر باشد، اهداف فرعی و پایان‌پذیر را نیز کسب خواهد کرد. **۲** پایان انسانی که صرفاً به دنبال اهداف فرعی و پایان‌پذیر است و آن را به جای اهداف اصلی برمی‌گزیند، دوزخ است. **۳** اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های اخروی می‌شوند.

سورة بقره (۲۰۰ - ۲۰۲)

بعضی از مردم می‌گویند: خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن. ولی در آخرت بهره‌ای ندارند. و بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دارد. اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند؛ و خداوند سریع الحساب است.

پیام: ۱ کسانی که فقط به دنبال دنیا هستند، هیچ نصیبی از آخرت ندارند اما کسانی که هم به دنبال دنیا و هم آخرت هستند، بهره‌مندان هستند. **۲** یک تیر و دو نشان **۳** اصل قرار گرفتن هدف‌های اخروی، مانع بهره‌مندی انسان از نعمت‌های دنیایی نمی‌شود. **۴** اگر هدف‌های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف‌های اخروی می‌شوند.

سورة قصص (۶۰)

آن چه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آن چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا اندیشه نمی کنید؟

پیام: ۱ خداوند هدف نهایی و اصلی و حقیقی انسان ها **۲** برتری و ماندگاری اهداف اصلی نسبت به اهداف فرعی **۳** اهداف اصلی همیشه باقی می ماند اما اهداف فرعی فانی و پایان پذیرند.

حضرت علی (ع)

(هرگاه که مردم را موعظه می کرد، معمولاً سخن خود را با این عبارات آغاز می کرد): «ای مردم... هیچ کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهُو کند و او را به خود وا نگذاشته اند تا به کارهای لغو و بی ارزش پردازد.»

پیام: ۱ هدفمندی انسان ها **۲** ارزش انسان به هدف اوست نه کارهای لهُو و لغو و بی ارزش

شعر

ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد؟
ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو؟ یا آن که بر آرد گل، صد نرگس تر سازد؟
ای عقل توبه باشی در دانش و در بینش؟ یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟

پیام: ۱ یک تیر و چند نشان **۲** افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود هم از بهره های مادی زندگی استفاده می کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک تر می کنند.

درس ۶ واقعه بزرگ

خلاصه نموداری

مراحل برپایی قیامت

• **الف) مرحله اول قیامت:** در این مرحله که با **پایان یافتن دنیا** آغاز می شود، حوادث زیر اتفاق می افتد:

۱ شنیده شدن صدایی مهیب

- صدایی مهیب و سهمگین آسمان ها و زمین را فرامی گیرد.
- این اتفاق چنان **ناگهانی** رخ می دهد که همه را **غافلگیر** می کند.
- قرآن کریم از این واقعه به **نفخ صور** یاد می کند.

۲ مرگ اهل آسمان ها و زمین

- همه اهل آسمان ها و زمین، **جز** آن ها که خداوند خواسته است، می میرند.
- **بساط حیات** انسان و دیگر موجودات برچیده می شود.

۳ تغییر در ساختار زمین و آسمان ها

- **تحولی عظیم** در آسمان ها و زمین رخ می دهد.
- **نمونه ها**
 - در هم پیچیدن و تاریک شدن خورشید - تیره شدن ستارگان - لرزش زمین - متلاشی شدن کوه ها - آتش گرفتن دریاها
- این تغییرات چنان **گسترده و عمیق** است که آسمان ها و زمین به **آسمان ها و زمینی دیگر** تبدیل می شود.

نوب) مرحله دوم قیامت: در این مرحله وقایعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند که عبارتند از:

۱ زنده شدن همه انسان‌ها

- بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می‌پیچد و حیات مجدد انسان‌ها آغاز می‌شود.
- در این هنگام انسان‌های گناهکار به دنبال راه فراری می‌گردند؛ دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنده است.

۲ کنار رفتن پرده از حقایق عالم

- با تابیدن نور حقیقت از جانب خداوند پرده‌ها کنار می‌رود و اسرار و حقایق عالم آشکار می‌شود.
- واقعیت همه چیز از جمله اعمال و رفتار و نیات انسان‌ها و حوادث تلخ و شیرینی که در زمین اتفاق افتاده است، آشکار می‌شود.

۳ برپاشدن دادگاه عدل الهی

- با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود و اعمال، افکار و نیت‌های انسان‌ها در ترازوی عدل پروردگار سنجیده می‌شود.
- اعمال پیامبران و امامان معیار و میزان سنجش اعمال قرار می‌گیرد.
- زیرا اعمال آنان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است. از این رو هر چه عمل انسان‌ها به راه و روش آنان نزدیک‌تر باشد، ارزش افزون‌تری خواهد داشت.

۴ دادن نامه اعمال

- نامه عمل نیکوکاران را به دست **راست** و نامه اعمال گناه کاران را به دست **چپ** می دهند.
- نامه عمل انسان با نامه های ثبت شده در دنیا **تفاوت اساسی** دارد:
 - نامه های این دنیا صرفاً **گزارشی** از عمل است که به صورت کلمات و نوشته در آمده است؛ اما نامه عمل انسان به گونه ای است که **خود عمل** و **حقیقت** آن را در بر دارد.
- از این رو، **تمام اعمال** انسان در قیامت حاضر می شوند و انسان **عین اعمال** خود را می بیند.
- با دیدن نامه اعمال، برخی بدکاران به **انکار** اعمال ناشایست خود روی می آورند تا جایی که برای نجات خود از مهلکه **به دروغ سوگند** می خورند که چنین اعمالی انجام نداده اند.

۵ حضور شاهدان و گواهان

الف) پیامبران و امامان

- ایشان همان گونه که در دنیا ناظر و شاهد بر اعمال انسان ها بوده اند، در روز قیامت نیز شاهدان دادگاه عدل الهی هستند.
- چون **ظاهر و باطن** اعمال انسان ها را در دنیا دیده اند و از هر خطایی مصون و محفوظ اند، **بهترین گواهان** قیامت اند.
- رسول خدا (ص) نیز **شاهد** و ناظر بر **همه پیامبران و امتها** است.

ب) فرشتگان الهی

- فرشتگان در طول زندگی انسان ها، **همواره** مراقب آن ها بوده اند و **تمامی اعمال** آن ها را ثبت و ضبط کرده اند.

نمونه آزمون نوبت اول

تاریخ امتحان:

نام:

نام خانوادگی:

بارم	الف) آیات و احادیث
انمره	۱. با توجه به آیه شریفه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» چگونه می توان با انتخاب یک هدف، به هدف های دیگر نیز در زندگی دست یافت؟ (درس ۱)
۰/۵ انمره	۲. آیه شریفه «أَنَا هَدِينَا السَّبِيلَ أَمَا شَاكِرًا وَ أَمَا كَفُورًا» در مورد کدام یک از ویژگی های انسان است؟ (درس ۲)
۰/۵ انمره	۳. آیه «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» بیانگر کدام استدلال قرآن کریم در زمینه اثبات معاد است؟ (درس ۴)
۰/۵ انمره	۴. سخن پیامبر (ص) که می فرمایند: «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهَوْا» بیانگر چه دیدگاهی در مورد زندگی دنیوی و اخروی می باشد؟ (درس ۳)
۰/۵ انمره	۵. با توجه به آیه شریفه «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَ تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» به کدام یک از شاهدان و گواهان روز قیامت اشاره دارد؟ (درس ۶)
	ب) درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید
۰/۵ انمره	۶. اگر هدف های دنیوی اصل قرار گیرند، مانع رسیدن به هدف های اخروی نمی شوند. (درس ۱)
	۷. بُعد جسمانی مانند سایر اجسام در حال تغییر و

نمره ۰/۵	<p>دگرگونی است و بُعد روحانی انسان، تجزیه و تحلیل نمی پذیرد و متلاشی نمی شود. (درس ۳)</p>
نمره ۰/۵	<p>۸. با مرگ انسان و ورود به عالم برزخ، ارتباط او با دنیا به طور کامل قطع می شود. (درس ۵)</p>
ج) جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید	
نمره ۰/۵	<p>۹. قرآن کریم عامل سرزنش و ملامت انسان در مقابل گناه و زشتی را نامیده و به آن سوگند خورده است. (درس ۲)</p>
نمره ۰/۵	<p>۱۰. پیامبران الهی مرگ را گذرگاهی به سوی در جهان آخرت می دانند و ایمان به زندگی در جهان دیگر را در کنار سرلوحه دعوت خود قرار داده اند. (درس ۴)</p>
نمره ۰/۵	<p>۱۱. آثار و نتایج برخی اعمال که محدود به دوران زندگی انسان است و با مرگ، پرونده این اعمال بسته می شود، آثار نام دارد. (درس ۵)</p>
نمره ۰/۵	<p>۱۲. نامه های این دنیا صرفاً از عمل است، اما نامه عمل انسان در قیامت به گونه ای است که عمل را در بردارد. (درس ۶)</p>
د) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید	
نمره ۰/۵	<p>۱۳. این که خداوند آنچه در آسمان ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آن ها را در وجود او قرار داده، نشان دهنده چیست؟ (درس ۲)</p>

۱۰. حیات برتر (۰/۲۵) - توحید و یکتاپرستی (۰/۲۵)

۱۱. ماتقدم (۰/۵)

۱۲. گزارشی (۰/۲۵) - خود (حقیقت) (۰/۲۵)

د) سوالات کوتاه پاسخ

۱۳. این‌ها نشان می‌دهد خداوند متعال انسان را گرامی داشته (۰/۲۵)

و برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است. (۰/۲۵)

۱۴. آنان معتقدند مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که

زندگی را محدود به دنیا می‌بینند (۰/۲۵) یا با کوله‌باری از گناه با

آن مواجه می‌شوند.

۱۵. الف) در این عالم همه به پاداش یا کیفر تمام اعمال خود

نمی‌رسند. (۰/۲۵)

ب) این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد. (۰/۲۵)

۱۶. ۱) وجود حیات ۲) وجود شعور و آگاهی ۳) وجود ارتباط میان

عالم برزخ و دنیا (ذکر دو مورد کافیست). (هر مورد ۰/۲۵)

۱۷. آن‌ها پاسخ داده و خود را از مستضعفین بر روی زمین معرفی

می‌کنند. (۰/۵)

ه) تشخیص پاسخ درست

۱۸. الف (۰/۲۵)

۱۹. ب (۰/۲۵)

و) کشف ارتباط

۲۰. ۱) ب (۰/۲۵) ۲) الف (۰/۲۵)

ز) تعریف اصطلاحات

۲۱. عامل درونی که انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، (۰/۵) به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد. (۰/۵) یا (میل سرکشی که در درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه فرامی‌خواند، نفس اماره؛ یعنی فرمان‌دهنده به بدی‌ها نامیده می‌شود).
۲۲. فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست، (۰/۲۵) به طور تمام و کمال دریافت می‌کنند. (۰/۲۵)

ی) پاسخ تشریحی

۲۳. ۱) انسان خود باید هدف از خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد؛ در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می‌کنند. (۰/۵)
- ۲) انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد. (۰/۵)
- ۳) انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است. (دو مورد از موارد فوق کفایت).
۲۴. همین زندگی چندروزه برایشان بی‌ارزش می‌شود. در نتیجه به یأس و ناامیدی دچار می‌شوند و شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهند؛ (۰/۵) از دیگران کناره می‌گیرند و به انواع بیماری‌های روحی دچار می‌شوند. (۰/۵) گاهی نیز برای تسکین خود و فرار از ناراحتی، در راه‌هایی قدم می‌گذارند که روز به روز بر سرگردانی و یأس آنان می‌افزاید. (۰/۵)

فرجام کار درس ۷

خلاصه نموداری

جایگاه نیکوکاران

- بهشت **آماده استقبال** و پذیرایی از آنهاست و چون بهشتیان سر رسند، درهای آن را به روی خود گشوده می‌بینند.
- از هر دری **فرشتگان** برای استقبال آنها می‌آیند و به بهشتیان سلام می‌کنند و می‌گویند: **خوش آمدید**؛ وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید.
- رستگاران می‌گویند: خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.
- هر چه دل‌هایشان تمنا کند و دیدگان‌شان را خوش آید، آماده می‌بینند.
- **بالاترین نعمت** بهشت، یعنی رسیدن به **مقام خشنودی خدا** را برای خود می‌یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورند.
- بهشتیان با خدا هم صحبت‌اند و به جمله **«خدا یا! تو پاک و منزّه‌ی»** مترنم‌اند. بهشت برای آنان **سرای سلامتی** است.
- هیچ نقصانی، اندوهی، غصه‌ای، خوف و ترسی، عجزی، بیماری‌ای، جهلی، مرگ و هلاکتی و خلاصه هیچ ناراحتی ورنجی در آن جانیست.
- دوستان و همنشینان انسان در آن جا پیامبران، راستگویان و شهیدان و نیکوکارانند و آنان چه **نیکو همنشینانی** هستند.
- زنان و مردان بهشتی در **زیباترین و جوان‌ترین** صورت و قیافه در بهشت به سر می‌برند.

جایگاه دوزخیان

- دوزخیان **گروه گروه** به سوی جهنم رانده می شوند و در حالی که در غل و زنجیر بسته شده اند، در **جایگاهی تنگ** افکنده می شوند.
- آتش جهنم، بسیار سخت و سوزاننده است. این آتش حاصل **عمل** خود انسان هاست و برای همین، از **درون جان** آن ها شعله می کشد.
- **نالۀ حسرت دوزخیان**
- ما در دنیا **نماز** نمی خواندیم و از **محرومان** دستگیری نمی کردیم؛ همراه بدکاران در **معصیت** خدا فرو رفتیم و روز رستاخیز را **تکذیب** کردیم. ای کاش خدا را فرمان می بردیم و پیامبر او را **اطاعت** می کردیم.
- ای کاش فلان شخص را به عنوان **دوست** خود انتخاب نمی کردیم. او ما را از یاد خدا باز داشت. دریغ بر ما، به خاطر آن کوتاهی هایی که در دنیا کردیم!
- پروردگارا **شقاوت** بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم. ما را از این جا بیرون بر که اگر به دنیا باز گردیم، عمل صالح انجام می دهیم.
- **پاسخ قطعی خداوند** این است که آیا در دنیا به اندازه کافی به شما **عمر** ندادیم تا هر کس می خواست به راه راست آید؟ ما می دانیم اگر به دنیا باز گردید، همان راه گذشته را پیش می گیرید.
- جهنمیان گاهی دیگران را **مقصر** می شمارند و می گویند: **شیطان** و **بزرگان** و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند.
- **شیطان** می گوید: خدا به شما وعده راست داد و من به شما **وعده دروغ** دادم؛ اما من بر شما تسلطی نداشتم. من فقط شما را فراخواندم و شما نیز مرا پذیرفتید. مرا ملامت نکنید، **خود را ملامت کنید.**

جهنمیان به **نگهبانان** جهنم رو می‌آورند تا آن‌ها برایشان از خداوند **تخفیفی** بگیرند.

فرشتگان می‌گویند: مگر **پیامبران** برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ آنان می‌گویند: بلی! فرشتگان نیز تقاضای آن‌ها را نمی‌پذیرند و درخواستشان را بیجا می‌دانند.

انواع رابطه عمل و پاداش و کیفر

۱ **قراردادی:** گاهی پاداش و کیفر بر اساس مجموعه‌ای از قراردادها تعیین می‌شود.

- مانند این که اگر کارگر در طول روز، کار معینی را انجام دهد، دستمزد مشخصی در برابر آن کار دریافت می‌کند.
- انسان‌ها می‌توانند با وضع قوانین جدید این رابطه‌ها را **تغییر** دهند.
- آنچه در این جا اهمیت دارد، **تناسب میان جرم و کیفر** است تا **عدالت** برقرار گردد.

۲ **نتیجه طبیعی خود عمل:** گاهی پاداش و کیفر، **محصول طبیعی** خود عمل است.

انسان‌ها نمی‌توانند آن را تغییر دهند، بلکه باید خود را با آن **هماهنگ** کنند و با آگاهی کامل از آن، برنامه زندگی خود را تنظیم و سعادت زندگی خویش را تأمین کنند.

مثلاً اگر کسی سیگار بکشد و بهداشت را رعایت نکند، به **امراض** گوناگونی مبتلا می‌شود.

همچنین اگر کسی اهل مطالعه و تحقیق باشد، به طور طبیعی به **علم و آگاهی** دست می‌یابد یا اگر روزانه ورزش کند، به سلامتی و تندرستی خود کمک کرده است.

بخش دوم

قدم در راه

درس ۸ آهنگ سفر

خلاصه نموداری

اقدامات لازم برای ثبات قدم در مسیر بندگی و اطاعت خدا

۱ تصمیم و عزم برای حرکت

- عزم به معنای **اراده** و **تصمیم** بر انجام کاری است.
- البته عزم و اراده انسان‌ها **متفاوت** است.
- هر قدر عزم **قوی‌تر** باشد، رسیدن به هدف **آسان‌تر** است.
- استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی برای رسیدن به آن هدف، از **آثار عزم قوی** است.

۲ عهد بستن با خدا

- انسان، با خدای خود **پیمان** می‌بندد که آنچه را خداوند برای رسیدن به **قرب الهی** مشخص کرده است، یعنی **واجبات الهی** را انجام دهد و خداوند را خشنود سازد؛ همچنین از انجام آنچه که ما را از این هدف دور می‌سازد، یعنی کارهای **حرام**، **اجتناب** کند.
- درباره عهد با خدا خوب است **دو پیشنهاد** زیر را انجام دهیم:
 - **اول:** برای عهد بستن، **بهترین زمان‌ها** را انتخاب کنیم.
 - بعد از نماز، شب‌های قدر و شب یا روز جمعه
 - زمان‌های خوبی برای عهد بستن با خدا هستند.
 - **دوم:** عهد و پیمان خود را در زمان‌های معینی، مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب‌های قدر هر سال، **تکرار** کنیم تا **استحکام بیشتر** پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.

۳ مراقبت

• باقی ماندن بر پیمان خود با خدا و وفای به عهد، **رضایت خدا** را در پی دارد و شکستن پیمان، **شرمندگی** در مقابل او را به دنبال می آورد.

۴ محاسبه و ارزیابی

• **بعد از مراقبت**، نوبت محاسبه است تا **میزان موفقیت و وفاداری** به عهد، به دست آید و **عوامل موفقیت یا عدم موفقیت**، شناخته شود.

• بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را **سپاس** بگوییم و **شکر گزار** او باشیم.

• زیرا می دانیم که او **بهترین پشتیبان** ما در انجام پیمان‌ها است.

• اما اگر معلوم شود که سستی ورزیده‌ایم، خود را **سرزنش** کنیم و مورد **عتاب** قرار دهیم و از خداوند طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی‌تر، دوباره با خداوند **عهد** ببندیم و وارد عمل شویم.

• بهتر است هر شب کارهای روز خود را **ارزیابی** کنیم و در پایان هفته نیز به حساب آن هفته، رسیدگی کنیم. همچنین سالی یک بار برنامه سال خود را مرور کنیم.

• یکی از بهترین زمان‌های محاسبه سالانه، **شب‌های قدر** ماه مبارک رمضان است تا بتوانیم بر اساس آن، تصمیم‌های بهتری برای آینده بگیریم.

پیامبر و اهل بیت ایشان، برترین اسوه‌ها

• برای حرکت در مسیر هدف، وجود **اسوه و الگوهای** که راه را با موفقیت طی کرده و به مقصد رسیده‌اند **بسیار ضروری** است، زیرا:

• اولاً: وجود این الگوها به ما ثابت می‌کند که این راه موفقیت‌آمیز است.

• ثانیاً: می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و **مانند آنان** عمل کرد.

• ثالثاً: از همه **مهم‌تر** این که می‌توان از آنان **کمک** گرفت و با دنباله‌روی از آنان، سریع‌تر به هدف رسید.

از این رو **قرآن کریم**، پیامبر (ص) را به عنوان **الگو** معرفی می کند.
پیامبر نیز همواره از اهل بیت به عنوان انسان هایی **برتر** که مسیر زندگی را با موفقیت پیموده اند و **پیروی** از آنان موجب رستگاری و **نجات** انسان می شود، یاد کرده و ما را به **الگو گرفتن** از آنان دعوت کرده است.
اسوه بودن اهل بیت (ع) در اموری است که همواره برای بشر خوب و **با ارزش** بوده اند و با **گذشت زمان**، حتی درک بهتری از آنها نیز به دست آمده است.

لـ مثال: تقسیم اوقات شبانه روز به **سه قسمت** توسط **رسول خدا (ص)**: قسمتی برای **عبادت**، قسمتی برای **اهل خانه** و قسمتی برای رسیدگی به **کارهای شخصی**

لـ آن قسمتی را که به خود اختصاص داده بود، میان خود و مردم تقسیم می کرد و مردم را به حضور می پذیرفت و به کارهایشان رسیدگی می کرد.

سؤال: پیامبر یک انسان **معصوم** است؛ چگونه می توان ایشان را اسوه قرار داد و مثل او عمل کرد؟

لـ پاسخ: اسوه قرار دادن ایشان به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم، بلکه بدین معناست که **در حد توان** از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان **نزدیک تر** کنیم.

آیات و روایات

سورة لقمان (۱۷)

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ
و صبر کن بر آنچه به تو رسد قطعاً آن از عزم کارها

ترجمه روان: بر آنچه (در این مسیر) به تو می رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست.

نمونه آزمون نوبت دوم

تاریخ امتحان:

نام:

نام خانوادگی:

بارم	الف) آیات و احادیث
۵/۰ نمره	<p>۱. با توجه به آیه شریفه «و نفس و ما سواها فاللهما فجورها و تقواها» خداوند چه ویژگی‌ای به انسان داده است؟ (درس ۲)</p>
۵/۰ نمره	<p>۲. عبارت قرآنی «يُنَبِّؤُا الْاِنْسَانَ يَوْمِئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاٰخِرًا» به کدام ویژگی عالم برزخ اشاره دارد؟ (درس ۵)</p>
۵/۰ نمره	<p>۳. آیه شریفه «اِنَّ الَّذِيْنَ يَأْكُلُوْنَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّهُمْ يَأْكُلُوْنَ فِيْ بُطُوْنِهِمْ نَارًا وَّ سَيَصْلُوْنَ سَعِيْرًا» به کدام رابطه میان عمل و کیفر اشاره دارد و این آیه در مورد کیفر کدام عمل در آخرت است و به چه صورت می‌باشد؟ (درس ۷)</p>
۵/۰ نمره	<p>۴. براساس آیه «قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِيْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَّ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ» یکی از راه‌های افزایش محبت به خداوند چیست؟ (درس ۹)</p>
۵/۰ نمره	<p>۵. با توجه به آیه «يا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكَ وَّ بَنَاتِكَ وَّ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِيْنَ يُدْنِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيْبِهِنَّ ذٰلِكَ اَدْنٰى اَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِيْنَ» پوشش و حجاب چه ثمرای برای زن دارد؟ (درس ۱۲)</p>

ب) درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با

(ص / غ) مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

انمره

۶. هر کس با سرمایه‌ها و استعداد‌های خاص خود به سراغ هدفی می‌رود و آن را برمی‌گزیند. (درس ۱)

۰/۵ نمره

۷. بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می‌خورند، در این حال خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جوارح آن‌ها علیه صاحب خود شهادت می‌دهند. (درس ۶)

۰/۵ نمره

۸. اگر در رکوع و سجود، عظمت خدا را در نظر داشته باشیم، به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست. (درس ۱۰)

ج) جملات زیر را با عبارات و کلمات مناسب تکمیل کنید

۰/۵ نمره

۹. کار شیطان و است و جز این، راه نفوذ دیگری ندارد. (درس ۲)

۰/۵ نمره

۱۰. اکسیری که مرده را حیات می‌بخشد و زندگی حقیقی را به وی عطا می‌کند، است. این تحول به این دلیل است که جایگاه خداست. (درس ۹)

۰/۵ نمره

۱۱. انسان باتقوا است و خود را از حفاظت می‌کند. (درس ۱۰)

۰/۵ نمره

۱۲. به همان میزان که در انسان ضعیف می‌شود، آراستگی و پوشش او سبک‌تر و جنبه به خود می‌گیرد. (درس ۱۱)

پاسخنامهٔ آزمون نوبت دوم

الف) آیات و احادیث

۱. شناخت خیر و نیکی (۰/۲۵) و شناخت بدی و زشتی (۰/۲۵)
۲. پروندهٔ برخی اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود (۰/۲۵) و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن‌ها کاسته شود. (۰/۲۵)
(بسته‌نشدن پروندهٔ اعمال)
۳. تجسم خود عمل (۰/۲۵) کسی که مال یتیمی را به ناحق می‌خورد (۰/۲۵)، او در حال خوردن آتش است، اما در دنیا این آتش آشکار نمی‌شود (۰/۲۵) و هنگامی که وارد جهان آخرت می‌شود و پرده‌ها کنار می‌رود، حقیقت و باطن عمل عیان می‌گردد و آتش از درون او زبانه می‌کشد. (۰/۲۵)
۴. پیروی از خداوند (۰/۵)
۵. سبب می‌شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود (۰/۵) و افراد بی‌بند و بار که اسیر هوی و هوس خود هستند، به خود اجازهٔ تعرض به او را ندهند. (۰/۵)

ب) درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص / غ)

۶. غ (۰/۵)

۷. ص (۰/۵)

۸. غ (۰/۵)

ج) جای خالی

۹. وسوسه کردن (۰/۲۵) - فریب دادن (۰/۲۵)

۱۰. عشق به خدا (۰/۲۵) - قلب انسان (۰/۲۵)

۱۱. خود نگهدار (۰/۲۵) - گناه (۰/۲۵)

۱۲. رشته‌های عفاف (۰/۲۵) - خودنمایی (۰/۲۵)

د) سوالات کوتاه پاسخ

۱۳. خیر، بلکه باعث تصحیح زندگی (۰/۲۵) و پیش گرفتن اخلاق الهی می‌شود. (۰/۲۵)

۱۴. ۱) شنیده شدن صدایی مهیب (۰/۲۵) ۲) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین (۰/۲۵) ۳) تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها (۰/۲۵)

۱۵. مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ (۰/۵)

۱۶. نمی‌تواند روزه بگیرد (۰/۲۵) اگر سهل‌انگاری کند و غسل نکند تا وقت تنگ شود می‌تواند با تیمم روزه بگیرد و روزه‌اش صحیح است. (۰/۲۵)

۱۷. کمک می‌کند تا جامعه به جای آن‌که ارزش زن را در ظاهر و قیافه وی خلاصه کند، (۰/۲۵) به شخصیت، استعدادها و کرامت ذاتی وی توجه کند. (۰/۲۵)

ه) تشخیص پاسخ درست

۱۸. ب (۰/۲۵)

۱۹. الف (۰/۲۵)

و) کشف ارتباط

۲۰. ۱) ج (۰/۲۵) ۲) الف (۰/۲۵)

ز) تعریف اصطلاحات

۲۱. دوستی با خدا (۰/۲۵) و دوستان او (۰/۲۵)
۲۲. برخی انسان‌ها در آراستگی و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروری می‌شوند؛ (۰/۲۵) به گونه‌ای که در آراسته کردن خود، زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. (۰/۲۵)

ی) پاسخ تشریحی

۲۳. با توجه به استعدادهایی که خداوند در وجود انسان قرار داده است اگر پس از این جهان معادی نباشد، آفرینش و قرار دادن استعدادها را عبث و بیهوده می‌نمایاند (۰/۵) پس ضرورت دارد معادی باشد؛ در غیر این صورت حکیم بودن خداوند مورد سؤال واقع می‌شود. (۰/۵)
۲۴. سه قسمت: قسمتی برای عبادت (۰/۲۵)، قسمتی برای اهل خانه (۰/۲۵) و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی، سپس این قسمت را میان خود و مردم تقسیم می‌کرد. (۰/۲۵) برنامه‌ریزی و تقسیم زمان، درس و الگوی همیشگی است که از این حدیث به دست می‌آید. (۰/۲۵)
۲۵. رسول خدا (ص) و اهل بیت ایشان می‌باشند (۰/۲۵) که با تمام وجود به خدا عشق ورزیدند (۰/۲۵) و زندگی خود را در اطاعت کامل خداوند سپری کردند. (۰/۲۵)
۲۶. ۱) ناراحت کردن پدر و مادر (۰/۲۵) ۲) غیبت کردن (۰/۲۵) باید ببینند که نماز، او را از گناه و زشتی بازداشته است یا نه. (۰/۵)
۲۷. زیرا خداوند، زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است. زن، مظهر جمال خلقت است و این زیبایی، هم درونی و هم ظاهری است. (۰/۵) احساسات لطیف زن که بیانگر زیبایی‌های درونی وی است، با زیبایی ظاهر او عجین شده است؛ برای حفظ همین نعمت است که خداوند احکام ویژه‌ای را برای زن قرار داده است تا گوهر زیبای وجودش از نگاه ناهلان دور بماند و روح بلندش تحقیر نشود. (۰/۵)